Yhteenvetoa RDA-koulutuspäivistä

RDA-koulutus 1.12.2015

Marja-Liisa Seppälä
marja-liisa.seppala[ät]helsinki.fi

RDA-koulutus

- kolmen RDA-koulutuspäivän esitysdiat ja –videot koulutuspäivien sivulla: https://wiki.helsinki.fi/display/RDA/RDA-koulutukset
  - nämä 3 koulutuspäivää luonteeltaan sääntötekstikokonaisuutta esitteleviä

- jatkokoulutustarpeet kirjastoissa?
  - Laittakaa toiveita palveluosoitteeseen kuvailusaannot-posti@helsinki.fi

Palaute RDA-koulutuspäivistä

- runsaasti palautetta: kiitos!

- palaute esityksistä:
  - enemmän aikaa keskustelulle, kysymyksille ja kommenteille
  - sääntökohtien havainnollistamista lisää

RDA-viestintä

- ajantasatiedotusta ja ohjeistusta RDA-tiedotussivuilla
  - googlaa *rda-tiedotus* (sivun osoite muuttumassa)
  - ks. myös Kysymyksiä ja vastauksia -sivu

- kuvailusääntöneuvontaa osoitteessa
  - kuvailusaannot-posti [at] helsinki.fi

RDA-suomennos

- RDA-suomennos ja -linjaukset 18.12.2015 asti sivulla: https://wiki.helsinki.fi/x/HqgNB
  - RDA Toolkit -julkaisusopimus velvoittaa avointen wiki-sivujen sulkemiseen suomennoksen virallisen julkaisemisen jälkeen
- RDA-suomennos julkaistaan RDA Toolkit -palvelussa 8.12.2015
  - http://access.rdatoolkit.org/
  - maksullisen RDA Toolkitin käyttö vaatii lisenssin
- RDA-linjaukset julkaistaan RDA Toolkit -palvelussa keväällä 2016
  - Linjaukset käytettävissä siihen asti RDA-tiedotussivujen kautta

RDA-jalkautus

- Aineistokohtaisten sovellus/työohjeiden tekeminen:
  - RDA toteuttaminen MARC-formaatissa
  - tarkemmat esimerkit ja aineistotyyppikohtaiset lisäohjeistukset
  - lisälinjaukset ei-pakollisten suhteiden ja attribuuttien merkitsemisestä
  - muiden maiden vastaavat ohjeet ks. RDA Toolkitin Tools-välilehden Workflow-osio
  - Kumea ja Kansallisbibliografia tekemässä jo ohjeistusta

- Kansalliskirjastolta tukea sovellusohjeiden tekemiseen ja RDA Toolkit -palvelun laajempaan käyttöön

Havaintoja RDA-koulutuspäivistä

- Kysymyksiä/kommentteja/keskustelua herättäneet:
  - kaunokirjallisuuden kuvailu RDAn mukaan
    - romaanin käännös voi muuttaa aihealuetta: miten määritellään teoksen rajat? Voiko käännös olla uusi teos, jos kulttuurisidonnaisuus muuttaa voimakkaasti romaanin aihepiirin tulkintaa?
      - *RDAta laajempi sisällönkuvailuun ja vastaanottoon liittyvä kysymys*
      - *Teoksen identiteetin rajat ja uuden teoskuvailun luomisen tarve on aina myös tulkintakysymys eli kuvailijan päätettävissä. Pääsääntöisesti käännös on ekspressio, ei uusi teos.*
      - *RDAn aihetta käsittelevät luvut julkaistaan 2 vuoden sisällä*

Havaintoja RDA-koulutuspäivistä (2)

- aggregaattikuvailu:
  - miten teoksessa olevia itsenäisiä osioita, esim. kuvitusta, käsitellään RDAssa?
    - *RDAn kansainvälisen kehittämisverkoston tänä vuonna aloittanut aggregaattityöryhmä pohtii näitä asioita*
    - *Keskustellaan mm. siitä, missä tapauksissa aggregaattikuvailu tehdään ekspressiotasolle ja missä tapauksissa manifestaatiotasolle.*
- vakioitujen termien käyttö RDA-elementeissä
  - RDA sisältää paljon termilistoja, jotka tullaan sisällyttämään Metatietosanastoon
  - Kirjastojen, arkistojen ja Museoiden KAM-kuvailuryhmässä pohditaan, mikä sanasto (YSO/YSA, Metatietosanasto tms.) tukisi toimijoiden kuvailua parhaiten esim. ammattitermien ja toimialaluokitusten osalta.

Havaintoja RDA-koulutuspäivistä (3)

- henkilöiden, yhteisöjen ja sukujen RDA-kuvailujen tuottaminen ja hyödyntäminen jatkossa:
  - Toimijoiden kuvailuja alkaa tuottaa myös muut kuin Kansalliskirjasto: mm. arkistot, museot ja muutamat yliopistokirjastot
  - kuvailujen hyödyntäminen muissakin kuin Melinda/Asteri-kirjastoissa?
    - *Asteria mahdollista hyödyntää myös Melindan/Alephin ulkopuolella: kysy lisätietoja melinda-posti@helsinki.fi*
    - *henkilötietojen avaaminen Fintossa ei onnistu henkilötietosuojan vuoksi, mutta yhteisöt jo käytettävissä Fintossa*
- MARCin kenttien analysointia RDAn entiteettien näkökulmasta tarvitaan
  - *Kansalliskirjastossa tätä mallinnusta tehdään v. 2016 aikana*

RDA-entiteetit suhteessa MARC-tietueisiin (nyt)

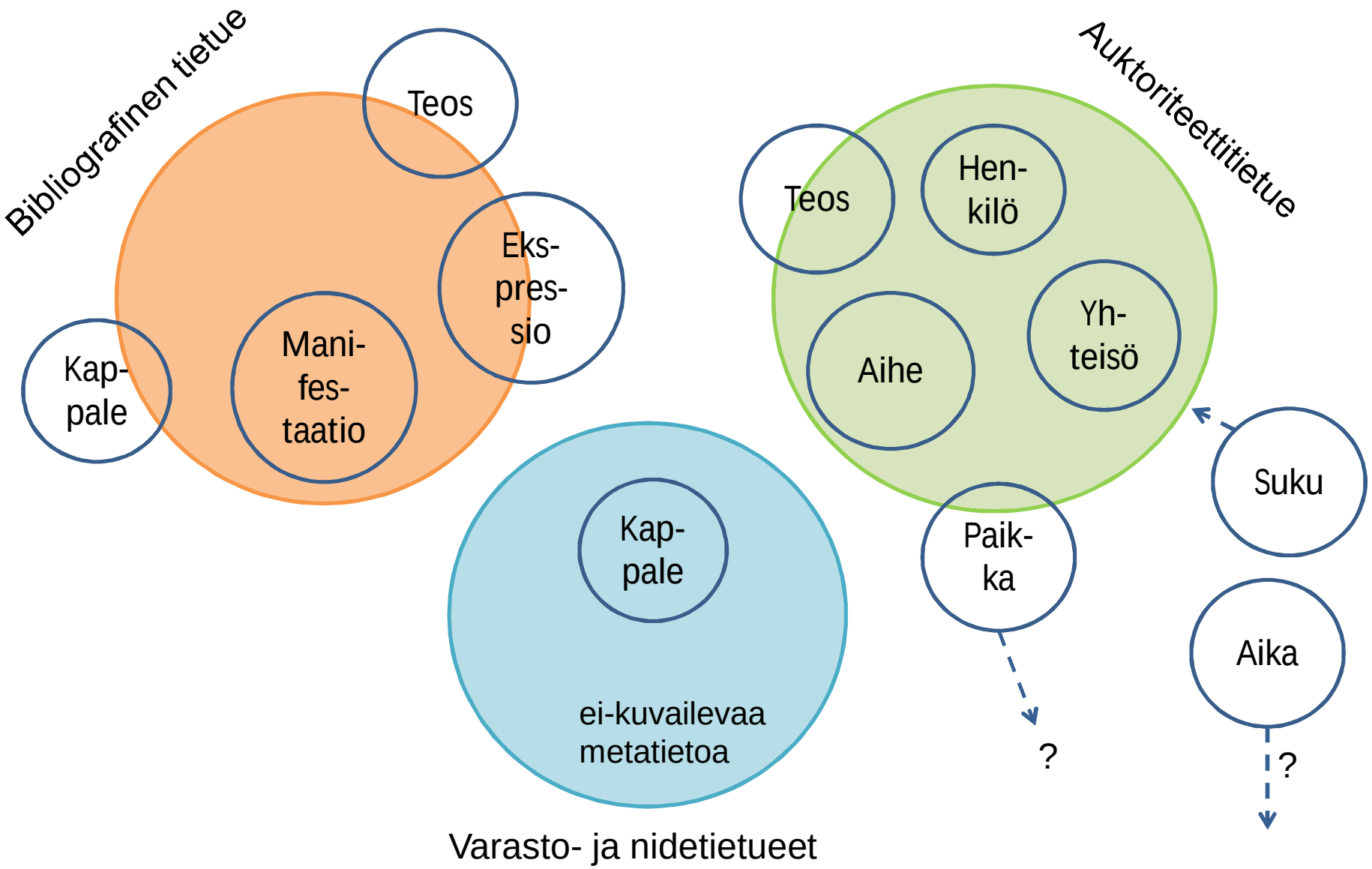

RDA-entiteetit suhteessa MARC-tietueisiin (tulevaisuudessa)

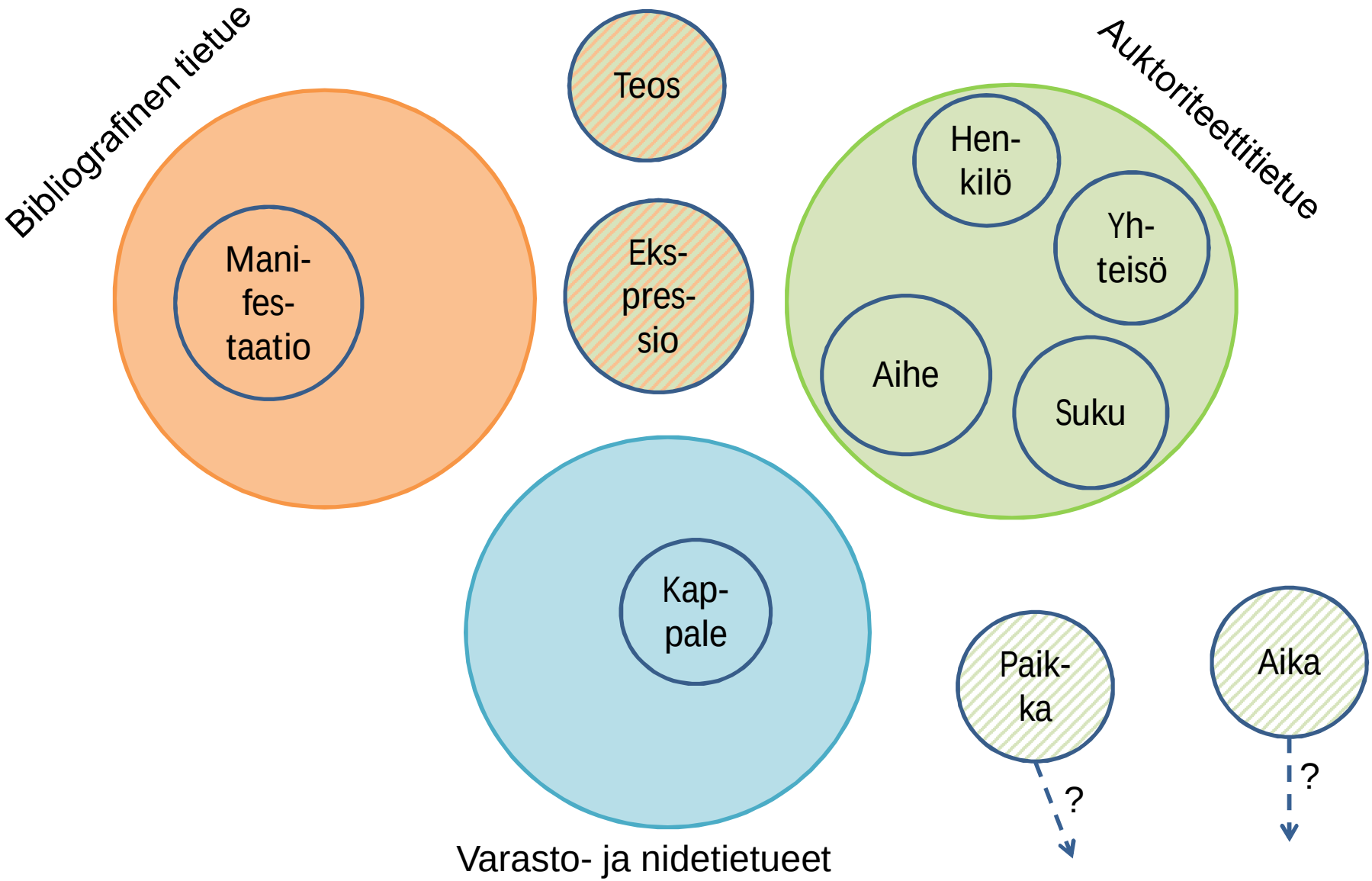

Tulevat muutokset RDA-kuvailuun

- Muutokset RDA-tekstiin:
  - Kansainvälistäminen ja uusi käsitemalli -> RDAn rakenteen muutos ja kielisidonnaisuuden vähentäminen
- Kuvailuympäristön muutoksen jatko:
  - Tietojärjestelmän muutos
  - Luettelointityökalun/clientin muutos
  - Formaatin muutos -> uusi tietomalli
  - Valmistautuminen:
    - Testataan bib-tietueen hajottamista teokseen/ekspressioon/manifestaatioon
    - Linkitetyn metatiedon avaamisvälineiden hyödyntäminen MARC-metatiedon mallintamisessa uuteen tietomalliin
    - Kansainvälisen kehityksen seuranta välineiden osalta

RDA-kuvailukokonaisuus peruskuvailussa 2016

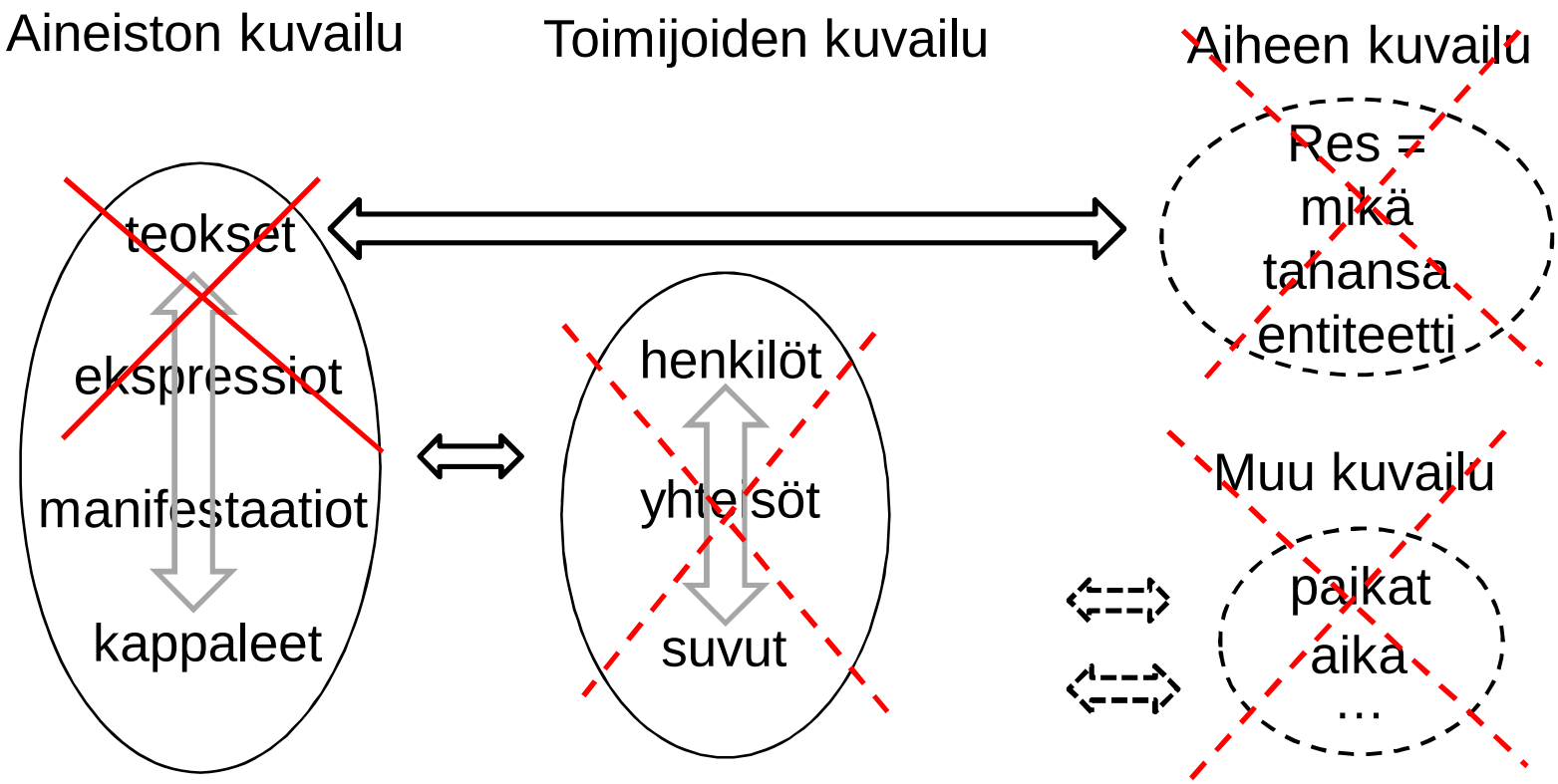

Kiitos osallistumisesta!